

တာညံပါဒကျေးရွာ

ကော့သောင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်(၂၀၁၇-၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

တာညံပါဒကျေးရွာ၊ ကော့သောင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီရေးဆွဲသည်။)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

မာတိကာ

စကားချိုး	၂-၃
တာညံ့ပါဒကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကော့သောင်းမြို့နယ်	၄
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်	
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၅
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	၅
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၆
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား	၇
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ	
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၇
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	၈
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	၉
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	၁၀
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ	
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	၁၀
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	၁၁
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(စ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု	၁၂
(ဆ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	၁၃
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	၁၇
(ခ) အဟန့်အတားနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ	၁၈
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ	
(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်	၁၉
(ခ) နည်းဗျူဟာ	၂၀
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်ဝါဒများအကြား အစီအစဉ် တကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ	၂၁
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း	
(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ	၂၂

- (ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့် ဆည်းပေးခြင်း
- (၈) ဦးစားပေးစီမံချက်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ
 - (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ၂၃
 - (ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
 - (ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ ၂၀
 - (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
- (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ် ၂၇
- (၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ
 - (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ ၂၉
 - (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း
 - (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
 - (ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ
- (၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း
 - (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၃၀
 - (ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ
 - (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁)စီမံကိန်းဇယားများ

- (၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ ၃၃
 - ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
 - ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
 - ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
 - ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
 - ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
 - ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
 - ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ
 - ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
 - ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံနိုင်သည့်သူများ
- (၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
 - ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
 - ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
 - ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
 - ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ယော: (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း:

ယော: (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ယော: (၁၆) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ယော: (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ယော: (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ယော: (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ယော: (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ယော: (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ယော: (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ယော: (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ယော: (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ယော: (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ယော: (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့ အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ယော: (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ယော: (၂၈) ကျောင်းတက်နှုန်း

ယော: (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ယော: (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ယော: (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ယော: (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ယော: (၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ယော: (၃၄) အိမ်သာ အမျိုးအစား

ယော: (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

ယော: (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ယော: (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယော: (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ယော: (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

ယော: (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယော: (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ယော: (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

ဇယား(၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေ
အနေကောင်းများ

ဇယား(၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်
လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်နည်း
အထိ)

ကိုးကားစာရင်း

၇၈

အပိုင်း(ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ

၇၉

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများအား ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီမံချက်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွက် ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကိုသိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ

ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
တာညံ့ပါဒကျေးရွာ၊ ကော့သောင်းမြို့နယ်

တာညံ့ပါဒကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကော့သောင်းမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း: - တာညံ့ပါဒကျေးရွာ၊ (၁၀)မိုင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကော့သောင်းမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရယူသည်။(၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤ အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ ငါးနှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်ဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်းတို့၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုဆောင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး

အဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ(NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ(CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေး စားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေး ရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေ ကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်(ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ် တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူ အညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်

ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်စဉ်အလိုက် ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ပထဝီဝင်အနေအထားအရ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးသည် မြန်မာပြည်၏ တောင်ဘက်အကျဆုံး တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြောက်ဘက်တွင် မွန်ပြည်နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ အရှေ့ဘက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံတို့နှင့်နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်နေသော ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ကော့သောင်းမြို့သည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ မြောက်ဘက်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး ဘုတ်ပြင်းမြို့၊ မြိတ်မြို့၊ တနင်္သာရီမြို့တို့နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိပြီး ရန်ကုန်-ကော့သောင်းကားလမ်း ဖြင့် ဆက်သွယ်ထားပါသည်။

ကော့သောင်းမြို့နယ်သည်(၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း မိုးရွာရက်ပေါင်း(၇)လခန့်ရှိပြီး ပူအိုက်စွတ်စိုသောရာသီဥတုဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန် (၉၉.၆) °F နှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်(၇၆.၃) °F တွင်ရှိပါသည်။

တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းကျေးရွာ ဖြစ်ပါသည်။ (၁၀)မိုင်ကျေးရွာအုပ်စုတွင်ပါဝင်ပါသည်။ ကော့သောင်းမြို့မှ (၁၂)မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးသဖြင့် နေချင်းပြန်ပင်သွားရောက်ကြပြီး ကုန်စည်စီးဆင်းမှုမှာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများမှာ ကံပုံတလိုကျေးရွာ၊ ပါဆယ်ပါညန်း၊ (၉)မိုင်ကျေးရွာတို့ ဖြစ်ပါသည်။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်း၊ ရော်ဘာခြံလုပ်ငန်း နှင့် ရေလုပ်ငန်း စသည်တို့လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာ သဘာဝအရင်းအမြစ် ထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များမှာလည်း ရော်ဘာခြံများ ချဲ့ထွင်စိုက်ပျိုးလာမှုများကြောင့် ယခင်ကထက် ရှားပါးလာပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၂၃၈)စု ရှိပြီး၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း(၁၁၇၃)ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်(၄.၉)ဦးနှုန်း ရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသားအဆင့် ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅)ဦးနှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ထပ်တူကျလူနီးပါးရှိပါသည်။

အသက်(၁၅နှစ် မှ ၆၀နှစ်) အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ(၇၉.၃%)ရှိသဖြင့် ကျေးရွာ၏ လူသားအရင်းအမြစ်များအဖြစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှုများ ပေးနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာနေအဆင့် ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏(၇၉%)ခန့်ပင် ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု(၁၀)အိမ်သာရှိပြီး ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၁၀)ဧက အထက် ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ အချို့မှာ ဥယျာဉ်ခြံမြေမရှိဘဲ ဈေးဆိုင်ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အိမ်အနေအထားမှာလည်း နှစ်ထပ်တိုက်အိမ်များဖြစ်ပြီး ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးနှင့် လှေများ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုမှာ (၄၀)အိမ်ရှိပြီး ယေဘုယျအားဖြင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၅-၁၀)ဧကကြား ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး သွားလာရေးအတွက်ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုသူများဖြစ် ကြပါသည်။ အိမ်အခြေအနေမှာ တစ်ထပ်တိုက်များဖြစ်ကြပြီး အချို့မှာ ကုန်စုံဆိုင်ဖွင့်လှစ်ရောင်းချ သူများ ဖြစ်ကြသည်။

ဝင်ငွေနည်းမိသားစုများမှာ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၃၇%) ဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်း၊ ရေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၂)ဧကခန့် ပိုင်ဆိုင်ကြပါ သည်။ အိမ်အခြေအနေမှာ သွပ်မိုးပျဉ်ကာများဖြစ်ပြီး မိသားစုအချို့မှာ အိမ်ဆိုင်လေးများ ရောင်းချ ကြပါသည်။ ဝင်ငွေအနည်းဆုံးသော မိသားစုများမှာ မြေယာမဲ့နှင့်ဥယျာဉ်ခြံမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု မရှိကြသူ များဖြစ်ကြပြီး ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏(၄၂%)နှုန်းဖြစ်၍ ကျပ်ပန်းလုပ်သားများဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု(၂၃၈)စုရှိသည့်အနက် (၁၈၈)အိမ်ထောင်စုမှာ (၃)လ အောက်၊ (၄၀)အိမ်ထောင်စုမှာ (၃-၅)လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိ၍ (၁၀)အိမ်ထောင်စုမှာ (၆)လနှင့်အထက် ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/ နှပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ကြပါသည်။ မြေယာမဲ့ ကျပ်ပန်းသမားများမှာ အခြားသောအချိန်များတွင်မူ ခေါက်ပြန်ကြွေးယူခြင်း၊ အတိုးဖြင့်ငွေ ချေးခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူ လုံရန် ဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ လူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကလေးများနှင့် ကျပ်ပန်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျပ်ပန်းအလုပ်လုပ်ကိုင်သူများမှာ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြား သောကြောင့် အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေများပါသည်။ လက်လုပ်လက်စားမိသားစုများမှာလည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့်နှစ်ရှည်(ရာဘာ)စိုက်ပျိုးမှုအပေါ်တွင် ဝင်ငွေရရှိရန် မူတည်နေရသဖြင့် အချိန်မတိုင်

ခင် မိုးရွာခြင်း၊ ရာဘာဈေးနှုန်းကျခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးလာပြီး

စားနပ်ရိက္ခာဖူးလုံရန် အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့ရပါသည်။လူငယ်များမှာလည်း ပြည်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများပြားသဖြင့် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်နိုင်ခြေများပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ မရှိသော်လည်း ရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်အကွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ တစ်ခုရှိသဖြင့် သာမန်အဖျားအနာကိစ္စများအတွက် အားထားရပါသည်။ ပြင်းထန်သောရောဂါများအတွက်မူ ကော့သောင်းမြို့နယ်ရှိ (၆)မိုင် တပ်မတော်ဆေးရုံ၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့သာ အသွားများကြပါသည်။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် သောက်ရေ၊ သုံးရေအတွက် ရေတွင်း၊ အဝီစိတွင်းများကို အဓိကထား၍သုံးစွဲကြပြီး နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း သောက်သုံးရန် လုံလောက်သဖြင့် ပြဿနာမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲနိုင်ရန် အသိပညာပေးဆွေးနွေးခြင်း၊ စရိတ်နည်းသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်နည်းစနစ်များ ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် စာတတ်မြောက်မှုမှာ(၉၅ %)ခန့်ရှိပြီး အားလုံးနီးပါး မူလတန်းအဆင့် သင်ကြားခဲ့ရပါသည်။ ကျေးရွာရှိလူဦးရေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာ သင်ကြားပြီးဆုံးသူဦးရေမှာ ရာခိုင်နှုန်း အလွန်ပင်နည်းပါးပါသည်။ အလယ်တန်းအဆင့်ရောက်ဖူးသူ(၃၄၈)ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့် တက်ရောက်ဖူးသူ(၁၀၈)ဦး နှင့် ဘွဲ့ရသူ (၁၈) ဦး အထိသာရှိပါ သည်။

ကျေးရွာ၏ အဓိက လုပ်ငန်းမှာ ရေလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံများအနေဖြင့် အဓိကကွမ်း၊ ရာဘာစိုက်ပျိုးပြီး ရာဘာဈေးနှုန်းကျဆင်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ရာဘာပင်ကြားတွင် ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်သော ကွမ်းသီးပင်များကို ကြားညပ်စိုက်ပျိုးလာကြသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် ဆိတ်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဝက် စသည်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြသည်။ အခြားသော တိရစ္ဆာန်များကို မွေးမြူလိုသော်လည်း ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ လက်လှမ်းမှီလာစေရန် မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်ဈေး ကွက်များနှင့် ချိန်ဆလုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အသိပညာများ၊ မွေးမြူရေးအသိပညာများ ဆက်လက်လေ့ လာရန် လိုအပ်အုံးမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျပန်းလုပ်သားများသည် အများအားဖြင့် ဝင်ငွေရရှိရန် ရာဘာခြစ်ခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဝင်ငွေရရှိရန် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လေ့ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်း အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ဈေးရောင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဆံညှပ်၊ အရက်ဆိုင်၊ စက်ချုပ်၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ စက်ပြင်၊ ပိုက်ဖာ၊ လှေပြင်

နှင့် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထိုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများမှာ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကိတ်မုန့်၊ ပေါင်မုန့်၊ အားလူးကြော်၊ စာကလေးခွေ၊ ငါးမုန့် အစရှိသည့် မုန့်များပြုလုပ်ရောင်းချသူများမှာလည်း ဝင်ငွေကောင်းကြသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသမီးနှင့်အမျိုးသားဦးရေ အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် လုပ်အားခအဖြစ် တစ်နေ့လျှင် (၅၀၀၀)ကျပ်နှင့် အမျိုးသား တစ်ဦးလျှင်(၈၅၀၀)ကျပ် ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေး အဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသားဦးရေနှင့်အမျိုးသမီးဦးရေမှာ တန်းတူနီးပါးရှိပါသည်။ ကျေးရွာ အတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးကြီးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးရေး ရာအဖွဲ့တို့တွင် အမျိုးသမီးများသာ ဦးဆောင်ပါဝင်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်း နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(င) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကော်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်း မွန်စေရန် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

တာညံ့ပါဒ ဘာသာရေး၊ သာရေး/နာရေး၊ ပညာရေး၊ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးတို့အတွက် ရည် ရွယ်၍ ကာလသား၊ ကာလသမီးအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ နာရေးကူညီမှုပရဟိတအဖွဲ့၊ အရန်မီးသတ် တပ်ဖွဲ့ စသည်တို့ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း အဖွဲ့အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းလျက် ရှိပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/များကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤ ကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင် ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာ၏ အဓိက လုပ်ငန်းမှာ ရေလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံများအနေဖြင့် အဓိက ကွမ်း၊ ရာဘာစိုက်ပျိုးပြီး ရာဘာဈေးနှုန်းကျဆင်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ရာဘာပင်ကြားတွင် ဈေးနှုန်း တည်ငြိမ်သော ကွမ်းသီးပင်များကို ကြားညှပ်စိုက်ပျိုးလာကြသည်။

ကွမ်းစိုက်ပျိုးရေးကို အိမ်ထောင်စု ၆၀-၇၀ အထိ လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဒေသနှင့်အလွန်သင့်လျော်ပြီး အရင်းအနှီးနည်းပါး၍ ငွေအမြန်ပေါ်နိုင်သဖြင့် ဆင်းရဲသားမိသားစုများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုကို အထောက်အကူပြုပါသည်။

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ငန်းတွင်သုံးရန်နှင့် စားသုံးရန်သာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဒေသကြက်၊ ဘဲ၊ ဆိတ်၊ နွား၊ သိုး၊ ဝက် စသည်တို့ကို မွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရေလုပ်ငန်း၊ ကျပန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးများဖြင့်သာ တွဲစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်း အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ဈေးရောင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဆံညပ်၊ အရက်ဆိုင်၊ စက်ချုပ်၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ စက်ပြင်၊ ပိုက်ဖာ၊ လှေပြင် နှင့် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထိုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများမှာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကျပန်းလုပ်သားများသည် အများအားဖြင့် ဝင်ငွေရရှိရန် ရာဘာခြစ်ခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ် ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဝင်ငွေရရှိရန် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လေ့ရှိသည်။ လုပ်အားခများကို အိမ်တွင်ကျန်ခဲ့သည့် မိသားစုများထံပို့၍ စားဝတ်နေရင်းကို ဖြေရှင်းကြရသည်။ အကယ်၍ ငွေပိုမှုကို နောက်ကျပါက(သို့) မလုံလောက်ပါက ငွေတိုးချေးသူများထံမှ ချေးယူ၍ ဖြေရှင်းကြရသည်။ ဘွဲ့ရအများစုမှာ ဒေသအတွင်းတွင်ပင် ဝန်ထမ်းလုပ်သူနှင့် မိဘလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အနေဖြင့် ပြောပလောက်အောင် များပြားစွာ ကြုံတွေ့ရခြင်းမရှိချေ။ ရေကြီးခြင်းကို ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ကြုံတွေ့ရတတ်ပြီး လူနေအိမ်များ၊ အဆောက်အဦများအတွက် အန္တရာယ်မရှိချေ။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မီးသတ်ဌာန၊ လူမှုကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့ မှ သရုပ်ပြလုပ်ဆောင်မှုများ တစ်နှစ်တစ်ခါ လာရောက်သင်ကြားပြသပေးပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြုံတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ ကော့သောင်းမြို့တွင် ရဲစခန်းတည်ရှိ၍ ဒေသလုပ်ခြံရေးအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရပါသည်။

(င) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိကမူကြိုကျောင်း(၁)ကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း(၁)ကျောင်းရှိပါသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းတွင် စာသင်ဆောင်(၂)ဆောင်ရှိ၍ ဆရာမ(၉)ဦး၊ ဆရာ(၁)ဦးတို့ရှိပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကမူကြိုတွင် ဆရာမ(၂)ဦးဖြင့် သင်ကြားပြသနေပါသည်။ စာသင်

ဆောင်နှင့် ကျောင်းအိမ်သာများ ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင်ပင် အလယ်တန်း ကျောင်းရှိခြင်းကြောင့် ကျောင်းသူ/သားများသည် စာသင်ယူရန် ဝေးလံစွာ သွားရောက်ရခြင်းမရှိဘဲ နီးစပ်ရာ စာသင်ကျောင်းတွင် တက်ရောက်နိုင်ကြသည်။ အလယ်တန်းအဆင့်ပညာရေးအား ကျေးရွာတွင်ပင် သင်ယူနိုင်ခြင်းကြောင့် အလယ်တန်းအဆင့်အထိ ပညာတတ်မြောက်သူများ များ ပြားလာပါသည်။

World Vision အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်း၍ မူကြိုကျောင်းကို ဆောက်လုပ် ခဲ့ပါသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် ကလေး(၂၅)ဦး မူကြိုတက်ရောက်နေကြပါသည်။ ကလေးငယ် များအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးပစ္စည်းများ လုံလောက်စွာရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်သည့်အရွယ်ရောက်လာလျှင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ အလုပ်လုပ်ရန်စေလွှတ်ကြသဖြင့် အများအားဖြင့် အလယ်တန်းအဆင့်နှင့် ကျောင်း ထုတ်သည်မှာ များသည်။ အထက်တန်းတက်ရန် ကလေးများကို ကျေးရွာမှ (၂)ခန့်သာဝေးသည့် (၁၀)မိုင်ကျေးရွာအုပ်စု သို့ သွားရောက်တက်ကြရသည်။ အထက်တန်းတွင်လည်း(၁)ကြိမ်ကျပါက ဆက်လက်ထားရှိခြင်းမရှိဘဲ အများစုမှာ အလုပ်လုပ်ခိုင်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တန်းနှင့်ဘွဲ့ရ လူဦးရေမှာ နည်းပါးပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ။ သို့သော် ကျေးရွာမှ(၂)ခန့်သာဝေး သည့် (၁၀)မိုင်ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ တည်ရှိသဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူများစွာရပါသည်။ အရေးပေါ်ခွဲစိတ်မည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် ကော့သောင်းမြို့ပြည် သို့ဆေးရုံ၊ (၆)မိုင်တပ်မတော်ဆေးရုံသို့ ပို့လေ့ရှိပါသည်။

ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲများအနေဖြင့် ဌာနဖျား၊ တီဘီ၊ တုတ်ကွေးရောဂါ ပညာပေးဟော ပြောပွဲများကို တစ်နှစ်လျှင်(၂)ကြိမ်ခန့် လာလုပ်လေ့ရှိပါသည်။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် သောက်သုံး ရေ အတွက် ရေတွင်း(၃၀)တွင်းနှင့် စက်ရေတွင်း(၁)တွင်းအား အဓိကထား၍ သုံးစွဲကြပြီး နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း သောက်သုံးရန်လုံလောက်သဖြင့် ပြဿနာမရှိပါ။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသူအရေအတွက်မှာ အိမ်ထောင်စု(၁၄၂)အိမ်ခန့် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲလာနိုင်စေရန် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးဆွေးနွေးပွဲများ၊ တန်ဖိုးနည်းယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်နည်းများ ဖြန့်ဝေနိုင်ပါက တစ်ရွာလုံးအသုံးပြုလာနိုင်ပြီး ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်လာနိုင်ပါသည်။

(စ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သားရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါ သည်။ ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖများ၊ ဂေါပကအဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ တွင်းရှိလူငယ်များ အထွေထွေဗဟုသုတ အားနည်းပါသည်။ သို့ရာတွင် လူငယ်အများစုမှာ သင်ယူလို

စိတ်ရှိကြပါသည်။ Internet အသုံးပြုသူ လူငယ်များလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျောင်းဝင်း အတွင်း၌ အားကစားကွင်းရှိသော်လည်း အပြင်လူများအား ကစားခွင့်မပေးသဖြင့် လူငယ်များ ဘောလုံးကစားရန် အခက်အခဲဖြစ်နေပါသည်။

(ဆ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

မိသားစုရွာကဲ့သို့ပင် စည်းစည်းလုံးလုံးနေထိုင်ကြသဖြင့် ပြဿနာကြီးကြီးမားမား မရှိပါ။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ဆုံးမမှု၊ လူကြီးသူမများ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အေးချမ်းသာယာစွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ရံဖန်ရံခါ ပစ္စည်းပျောက်ရှုတ်မှု၊ အသေးစားရန်ပွဲများ၊ အိမ်တွင်းစူပူမှုများမှလွဲ၍ ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေစုစုပေါင်းမှာ (၇၆၀)ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူ ဦးရေ၏ (၆၅%) ခန့်ရှိပါသည်။ လက်ရှိအထက်တန်းပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေမှာ(၂၉)ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ(၁၃)ဦး ရှိပါသည်။ကျေးရွာ၏အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။

ကော့သောင်းမြို့နှင့် (၁၂)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးသည့် ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်၍ ကျေးရွာထွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များအား ခူးဆွတ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း အချိန်မဆိုင်းဘဲ ရောင်းချနိုင်သောကြောင့် ဈေးကွက်တွင် အခြားဒေသမှ တင်ပို့ရောင်းချလာသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များထက် ဈေးနှုန်းနှင့် အရည်အသွေးတွင် စားသုံးသူ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိခြင်းသည်လည်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအတွက် ကောင်းသော အခွင့်အလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာ တွင် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် သမဝါးအသင်းအဖွဲ့များအတွက် ထုတ်ချေးငွေ၊ ရေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအတွက် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေ စသည်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းချေးငွေများရှိ၍ ရင်းနှီးငွေအခက်အခဲကို အတန်အသင့် ပြေလည်စေပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများပေါများစွာ ထွက်ရှိနေခြင်းကလည်း ကုန်ချောထုတ်လုပ်ငန်းများ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။ မိမိတို့ဒေသတွင်းပင် လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြသည့် လူငယ်များရှိနေခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အင်အားတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့် တတ်မြောက်သူဦးရေ များပြားလာခြင်းနှင့် အထက်တန်း စသည့်အဆင့်မြင့်ပညာရပ်များကို (၂)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးသည့် အုပ်စုရွာတွင် သွားရောက်သင်ကြားနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ပညာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေးအတွက် အလားအလာကောင်းများဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိသော်လည်း ရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်သာဝေးသည့် ကျေးရွာအုပ်စုရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိသောကောင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများရရှိသည့်အပြင် ကော့သောင်းမြို့နှင့်(၁၂)မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေး၍ ကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက် အချိန်ခါမရွေး သွားလာဆက်သွယ်နိုင်သည်။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေးအတွက် သောက်ရေသုံးရေသာမက တစ်နိုင်တစ်ပိုင်စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက်ပါ လုံလောက်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေးဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လများ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမားမှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့မကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များ နှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ အဓိက လုပ်ငန်းမှာ ရေလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံများအနေဖြင့် အဓိကကွမ်း၊ ရာဘာစိုက်ပျိုးပြီး ရာဘာဈေးနှုန်းကျဆင်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ရာဘာပင်ကြားတွင် ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်သော ကွမ်းသီးပင်များကို ကြားညှပ်စိုက်ပျိုးလာကြသည်။

မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေးဈေးကွက်သဘောတရားများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုကွင်းဆက်များအား နည်းလည်မှုမရှိခြင်းကြောင့် တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးကဏ္ဍကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွေးမြူလာကြရန် မဝံ့မရဲဖြစ်နေကြသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများ များမှာလည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာကျေးရွာများနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ရခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများမသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ် ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း နှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အလေ့အထများအားကောင်းလာစေရန် နည်းပညာပေးအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ချိတ်ဆက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ ဘွဲ့ရသူများနှင့် လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစား လေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေ ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအား အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အရည်အသွေး မြှင့်တင်ခြင်း၊ လက်တွဲခေါ်ယူလုပ်ကိုင်စေခြင်း စသည့်နည်းလမ်းများရှိသော်လည်း လူငယ်အများစု သည် တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများရှိနေမည် ဖြစ်ပါ သည်။

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

တာညံ့ပါဒကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူး ပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိ ရေး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/သားများ ဝင်ငွေတိုးတက် ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွန်းရည် တိုးတက်ရေး၊ ပညာရေးကိုအလေးထားပြီး ကလေးများနှင့်လူငယ်များ အတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာချမှတ်ထားပါသည်-

- (၁) ရွာလူထုသည် ရွာတွင်းလမ်းကောင်းမွန်လာခြင်းကြောင့် ရာသီမရွေး လိုလာခရီး အလွယ်အကူသွာလာနိုင်ကြရမည်။
- (၂) ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အနီးကပ်စောင့်ရှောက်မှုများရရှိလာခြင်းကြောင့် အချိန် မရွေး အလွယ်တကူကုသနိုင်ခြင်းကြောင့် ရောဂါဘယကင်းဝေး လာကြမည်။

- (၃) သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိခြင်းကြောင့် ကျန်းမာပျော်ရွှင်၍ သာယာသော မိသားစုဘဝများ ပိုင်ဆိုင်လာကြမည်။
- (၄) လူငယ်များပညာတတ်မြောက်မှုပိုမိုတိုးတက်လာစေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များကို ကျွမ်းကျင်မှုရရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွားရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြှင့်လာရမည်။
- (၅) ရွာလူထုသည် ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ပြီး လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြှင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗျူဟာများကိုကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်ချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်သည်။

- (၁) ကျေးရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်လိုက်ခြင်းဖြင့် ရာသီမရွေး အလွယ်တကူအခက်အခဲမရှိ သွားလာနိုင်ပြီး ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်နေသော ဈေးကွက်ကိုနားလည်ပြီး ဈေးကွက်မှ တောင်းဆိုသော အရည်အသွေးကို ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများနှင့် နည်းပညာများ စနစ်တကျသုံးစွဲနိုင်ရန် မြို့နယ်စက်မှုသီးနှံဦးစီးဌာန၊ ရာဘာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း တို့နှင့်ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။
- (၂) ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတစ်ခုတည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာတွင်းရှိ မှီတင်းနေထိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ လူကြီးပါမကျန် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပြီး လျှင်မြန်ထိရောက်စွာကုသနိုင်သဖြင့် ကျန်းမာပျော်ရွှင်၍ ရောဂါဘယ ကင်းဝေးသော မိသားစုဘဝများပိုင်ဆိုင်လာနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းဆောက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (၃) ကျေးရွာတွင်းတွင် သောက်ရေသုံးရေအတွက် ကိုယ်ပိုင်လက်တူးတွင်း(၁၅)တွင်း၊ အများပိုင်လက်တူးတွင်း(၁၀)တွင်း၊ စက်ရေတွင်း(၁)တွင်းတို့ဖြင့် သောက်သုံးရေရရှိနေသော်လည်း အလွန်ပူးပြင်းသော ရာသီရောက်သည့်အချိန်တွင် တစ်ခါတစ်ရံရေပြတ်လပ်မှုများ ကြုံတွေ့ရပါသဖြင့် စက်ရေတွင်း(၁)တွင်းသာ ထပ်မံတူးဖော်နိုင်ပါက ရေရှားပါးမှုများ မရှိနိုင်တော့ကြောင်းသုံးသပ်မိပါသဖြင့် စက်ရေတွင်း(၁)တွင်းတူးဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- (၄) ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များ အားကစားနှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းနေပြီး အားကစားလုပ်ဆောင်ရင်းဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးရင်းနှီးမှုပိုမိုရရှိကာ အတွေးအမြင်အသစ်များ၊ စိတ်ကူး

ဉာဏ်ကောင်းများ၊ အချင်းချင်းရိုင်းပင်းစိတ်များ၊ စည်းလုံးညီညွတ်မှုများ ရရှိလာနိုင်သောကြောင့် လူငယ်များအတွက် အားကစားကွင်း(၁)ခုတည်ဆောက်ရန် ကြိုးစားအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(၅) ကျေးရွာတွင်း မဟာဓါတ်အားလိုင်းရရှိပါက တစ်နိုင်တစ်ပိုင်အလုပ်ရုံများပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာနိုင်ကာ လူနေမှုအဆင့်အတန်းလည်းမြင့်မားလာမည်ဖြစ်၍ မဟာဓါတ်အားလိုင်းရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုးပမ်းသွားပါမည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်ဝါဒများအကြား အစီအစဉ်တကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာပေးအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်အထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိ နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

တာညံ့ပါဒကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သောဈေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဈေးငွေများထုတ်ချေးပေးနေသော (မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်း) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန အနေဖြင့် ရေလုပ်ငန်းတစ်များတည်းသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံ(ဥပမာ- ရာဘာ၊ ကွမ်း)စိုက်ပျိုးသူများအတွက် လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

တာဝန်ပါဒကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များရရှိရေးအတွက် ခေတ်နီသော နည်းပညာများ လိုအပ်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန နှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါသည်။

ထို့ပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိလူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာအသုံးပြုနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာ၏ဝင်ငွေရရှိမှု မြင့်မားလာခြင်း၊ တစ်ဖက်နိုင်ငံတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာလ ကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် အရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃)နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိနိုင်မည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်အား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါပါသည်။ ဒေသအတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့်စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြားသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ Function classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း Economic classification သည် စီမံချက်များကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Function classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့်ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)
စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- သာမန်အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capital Building Expenditure) ဥပမာ-ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ကျေးရွာလူထုများသည် နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအသေး စိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့် ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့်ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ	၁။ကျေးလက်လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	၉၈	၁	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်သော လမ်း၊ တံတားများဖြစ်ပေါ်လာစေရန် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • မြို့နယ်ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း။ • လမ်း/တံတားကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း။	• ကျေးလက်လမ်းဦးစီး
ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး	၂။သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး	၈၀	၂	• စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းအားဖြင့် ရာသီမရွေး လုံလောက်သော ရေရရှိရေး။	• ကျေးလက်ဦးစီး
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ	၃။ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရေး	၆၈	၃	• မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦဆောက်လုပ်ခြင်း။ • ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်ရေး။ • ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း။	• ကျေးလက်ကျန်းမာရေး

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့်ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အားကစားကဏ္ဍတိုး တက်လာစေရေး	၄။လူငယ်နှင့်အားကစားကဏ္ဍတိုးတက်လာ စေရေး	၄၇	၄	ကျေးရွာတွင်းလူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန်အတွက် အားကစား ကွင်း တစ်ခုတည်ဆောက်ခြင်း။	
လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	၅။မီးရရှိရေးချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၉	၅	- ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်း ရန်။ - ကျေးလက်ဒေသဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်-

စဉ်	စီမံချက်(Project)	ဦးစား ပေး အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ပေ(၁၅၀၀)ဂဏ်ချောင်းလမ်းခင်းခြင်း	၁	✓				
၂	အဝီစိတွင်းတူးဖော်ခြင်း	၂		✓			
၃	ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	၃			✓		
၄	အားကစားကွင်းတည်ဆောက်ခြင်း	၄				✓	
၅	မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၅					✓

(င) ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။အောက်ဖော်ပြပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicate)အဖြစ် ကိုကားရန် ပမာဏသာဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်

သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ် ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြထားသောရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ- လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန်စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကောင်းမွန်ရေး။			✓		
၂	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး။			✓		
၃	သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး။			✓		
၄	လူငယ်နှင့်အားကစားကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။				✓	
၅	မီးရရှိရေးအတွက် အစိုးရဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် အဆိုပြုတောင်းခံရေး။			✓		

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့်ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင့်၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်စပ်ပူးပေါင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မတတ်နိုင်သော အကူအညီများကို ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာယဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ် များ ထားရှိရမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြု ခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက် မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

တာညံ့ပါဒကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ် ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်လိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စု များ တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

ထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Physical Progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial Progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseling) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်း (Indicator) များဖြစ်ပါမည်။ သုံးလ ပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (Monitoring Report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical Progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ၊
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial Progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့်အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန်အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ(၂-၃)ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်

ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင် ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိ ကလုပ်ငန်းငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သောမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-မြို့နယ်အတွင်းရှိ NGO အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိ ပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက် နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီ များကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း (%)
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၁	၁၀	၂၁	၁.၈%
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၃၃	၃၉	၇၂	၆.၁%
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆၇	၆၂	၁၂၉	၁၁%
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆၄	၉၆	၁၆၀	၁၃.၆%
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၃၉၁	၃၆၉	၇၆၀	၆၄.၈%
၆၅ နှစ်နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၅	၁၆	၃၁	၂.၆%
စုစုပေါင်း		၅၈၁	၅၉၂	၁၁၇၃	၁၀၀%
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု = ၂၃၈		၄.၉၂/ အိမ်ထောင်စု			

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင် စု	%		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၀	၄.၂%	၀	ဥယျာဉ်-၄၈၁၊ အဓိက ကွမ်း၊ ရာဘာ၊ စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် သီးပင်စားပင် များစိုက်ပျိုးကြပါသည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား	၄၉	၂၀.၅%		ငါးဖမ်းလုပ်သားများမှာ မိုးရာသီတွင် ကျပ်စားလုပ်ငန်း များနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင် စု	%		
					သည်။
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	မိသားစုဝင်တစ်ချို့ကလုပ်ငန်း ခွင်တွင်တတ်နိုင်သည့်ဘက်မှ ပါဝင်ကူညီတတ်ကြပြီး ဤ အချက်အလက်နှင့်ပတ်သက် ၍ ကိန်းဂဏန်းစာရင်း မ ကောက်ယူခဲ့ပါ။
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၉၅	၄၀%	-	ခိုင်းနွား၊ ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ သိုး၊ ဂဏန်း တစ်နိုင် တစ်ပိုင် မွေးမြူကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား	၇၂	၆.၁%	၀	ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပြီး မိုးရာသီတွင် ကျပန်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြပါ သည်။
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင် စု	%		
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၁.၃%	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၀.၈%	-	တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင်ရေပေးဝေရေး နှင့် တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် မီးလင်း ရေးဆောင်ရွက်နေပါသည်။
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၀.၈%		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင် စု	%		
၁၁	လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၂.၁%		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ဌာနရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၁၇	ပညာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင် စု	%		
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၁၈	ကျန်းမာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၁၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၂၀	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				
	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	-	-	-	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
	စုစုပေါင်း	၂၃၈	၁၀၀%		

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒ်ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ (၇၆၀)ဦး ဖြစ်ပြီး အမျိုးသားလုပ်သားအင်အားမှာ ပိုမိုများပြားပါသည်။ အမျိုးသားအများစုမှာ ရေလုပ်ငန်းတွင် ကောင်းစွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြခြင်း၊ ရှမ်းပြည်(ထိုင်း)သို့ သွားရောက်၍ အလုပ်ကြမ်းလုပ်ကိုင် ကြခြင်းတို့ဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တာညံ့ပါဒ် ကျေးရွာသည် ရေလုပ်ငန်း၊ ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်း၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများ စသည်ဖြင့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားစုံလင်စွာ လုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာ တစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့် နေရာ/ ရေပေးနိုင် သည့်ဧက)
လယ်မြေ	-	-	-	-
ယာမြေ / တောင်ယာ မြေ	-	-	-	-
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၄၈၁	သင့်	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-	-	-
ခနီတောမြေ	-	-	-	-
စားကျက်မြေ	-	-	-	-
မြေလွတ် မြေလပ်	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	၄၈၁			

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် ဆည်ဆောက်လုပ်ထားခြင်းမရှိပါ။ မိုးကာလတစ်လျှောက်အစိုဓါတ်ဖြင့် ဥယျာဉ်ခြံ သီးနှံဖြစ်သော ကွမ်းသီးနှင့်ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော ရာဘာတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေနိမ့်ပိုင်းမစိုဓါတ်များသော နေရာတွင် ကွမ်းသီးကို အဓိကထား စိုက်ကြပြီး မြေအမြင့်ပိုင်း တောင်ကုန်းတောင်တန်းများတွင် ရာဘာကိုစိုက်ပျိုးကြသည်။ တစ်နိုင် တစ်ပိုင်သီးပင်စားပင်များကို မိမိတို့အိမ်ဘေး၊ အိမ်နောက်တွင်ပင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
------------	---------------------------------------	--

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ ရေနံ)	မရှိ	
ခဲမဖြူ	မရှိ	
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	ချေ၊ ဆတ်၊ တောဝက်	ခက်
အပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဘက် ဝင်အပင်များ၊ ဘုန်းမသိမ်၊ ဂျာမနီ၊ လောက်သေ၊ သက်ရင်းကြီး၊ ထောင်စေး ချောက်၊ ဆင်တုံးမနွယ်)	ရှိ	လွယ်

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာသည် ဓါတ်သတ္တုဆိုင်ရာ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိမှု မရှိပါ။ သို့သော်လည်း ဆေးဘက်ဝင် ဘုန်းမသိမ်၊ ဂျာမနီ၊ လောက်သေ၊ သက်ရင်းကြီး၊ ထောင်စေး ချောက်၊ ဆင်တုံးမနွယ်အပင်များ ရှင်သန်လျက်ရှိခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပါသော ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ ပေါက်ရောက်သည့်ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ တော တိရစ္ဆာန်များမှာလည်း ရာဘာခြံများ ချဲ့ထွင်လာမှုကြောင့် ယခင်ထက်ရှားပါးလာပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ် ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၁၀ဧက အထက်)၊	ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၅ဧက အထက်)၊	ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၂ ဧက အောက်)၊	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	၂ ထပ်တိုက်	၁ ထပ်တိုက်	သစ်သားခင်း၊ သွပ်မိုး ပျဉ်ထောင်	ခနိမိုး၊ ဝါးထရံကာ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ် ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊ ကား၊ လှေ၊ ဖုန်း၊ တီဗီ	ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး	ဆိုင်ကယ်	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	ရေလုပ်ငန်း၊ ကုန်စုံဆိုင်ကြီး	ကုန်စုံဆိုင်၊ တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်း	ရေလုပ်ငန်း၊ ကျပ်ပန်း၊ တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် မွေးမြူရေး	ကျပ်ပန်း
အိမ်ထောင်စု	၁၀(၄.၂%)	၄၀(၁၆.၈%)	၈၈(၃၆%)	၁၀၀(၄၂%)

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား: (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၅၈	၂၄.၃၄%	လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဈေးဆိုင်မှ ခေါက်ပြန့်ပေးအကြွေးယူခြင်း
၃ လနှင့် ၆ လကြား	၃၀	၁၂.၆%	လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဈေးဆိုင်မှ ခေါက်ပြန့်ပေးအကြွေးယူခြင်း
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ	၁၀၀	၄၂%	ငွေချေးခြင်း၊ လုပ်အားခကြိုတင်ထုတ် ခြင်း၊ ဈေးဆိုင်မှ အကြွေးယူခြင်း

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြားခြင်း၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းကြောင့် အများစုမှာ (၇)လခန့် စားနပ်ရိက္ခာမလုံကြသည်။ ကျန်သည့်ကာလများတွင် ငွေချေးယူခြင်း၊ ဆန်ချေးယူခြင်း၊ ဈေးဆိုင်မှအကြွေးဝယ်ယူခြင်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်မှာမူ လုပ်အားခကြိုတင်ယူ၍လည်းကောင်း၊ ဈေးဆိုင်မှ အကြွေးယူ၍လည်းကောင်း စားဝတ်နေရေးအတွက် ဖြေရှင်းကြရသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄နှစ်နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
		အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၂၀		
မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၁၅		
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင် လုပ်ကိုင်နေသူ	၆၀		

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ရှားပါးမှုကြောင့် နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသူဦးရေများပြားပြီး အများစုမှာ အိမ်နီးချင်း ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ် ကိုင်ကြသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မလုံလုံမှု	လတ်	ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများသည်

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
			ဥယျာဉ်ခြံများတွင် နေ့စားလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ မြို့နှင့်နီးသဖြင့် ကျပန်းမိသားစုများအတွက် အလုပ်အကိုင်အသင့် အတင့်ရှိပါသည်။
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	လတ်	ဆင်းရဲသားမိသားစုများလုပ်ကိုင် စားသောက်ရန်အတွက် မြေနေရာ ခက်ခဲရှားပါးခြင်း။
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	မိုးတွင်း ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင် သာ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထမရှိပါ။
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထမရှိပါ။
၆	မုန်တိုင်း	လတ်	ကမ်းရိုးတန်းဒေသဖြစ်၍ ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။
၇	ငလျင်	နိမ့်	ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထမရှိပါ။
၈	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်းပါးသည်။
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	လတ်	တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်လေ့ရှိတတ်သည်။
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	-	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်တောများတွင် ရာဘာစိုက်ပျိုးမှုများပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် သစ်တောများ ပျောက်ကွယ်သွားခြင်း။
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးလာသည်။
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဆိုင်ရာ အသိအမြင်များ ကြွယ်ဝလာခြင်းကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးလာသည်။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဆိုင်ရာ အသိအမြင်များ ကြွယ်ဝလာကြကာ ရောဂါဖြစ်ပွားမှု

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
			လျော့နည်းလာသည်။
၁၅	ပြည်တွင်းနေရပ် စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	အခြားဒေသသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း လူကုန်ကူးခံရမှု ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	ကျော့သောင်းမြို့နှင့် (၁၂) မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးခြင်း။

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	အခြားဒေသသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသဖြင့် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုများ ရှိတတ်သည်။
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	လတ်	အလုပ်ပုံမှန်မရှိကြခြင်းကြောင့် ဝမ်းစာမဖူလုံမှုကြုံရတတ်သည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်း ခံရသူများ (IDP)		မရှိပါ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ		မရှိပါ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	လတ်	ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြား ခြင်းကြောင့် မိုးရာသီတွင် အလုပ် ပုံမှန်မရှိခြင်းကြောင့် ဝမ်းစာမဖူ လုံမှုကို ရင်ဆိုင်ကြရသည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ		မရှိပါ။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ		မရှိပါ။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ		မရှိပါ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ		
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ		
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	ဝမ်းစာမဖူလုံမှုကို တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံရတတ်သည်။
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ		
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	နိုင်ငံခြားတွင် အလုပ်သွားလုပ် ကြသူများအနေဖြင့် အနိုင်ကျင့် ခံရမှု ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	နိမ့်	ကျေးရွာတွင် ကားအရေအတွက် နည်းပါးသည်။

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ လူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေးများနှင့် လက်လုပ်လက်စားလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြသည်။ လက်လုပ်လက်စား မိသားစုများမှာ လည်း ရေလုပ်ငန်းနှင့် နှစ်ရှည်ပင် ရာဘာစိုက်ပျိုးမှုအပေါ်တွင် ဝင်ငွေရရှိရန် မူတည်နေသဖြင့် မိုးရာ သီရောက်ခြင်း၊ ရာဘာဈေးနှုန်းကျဆင်းခြင်းကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် အခက်အခဲများစွာ ကြုံ တွေ့ရတတ်သည်။ လူငယ်များမှာလည်း ပြည်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများသဖြင့် ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်နိုင်ခြေများပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်းသူ များ(၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ကာလသား၊ ကာလသမီး အဖွဲ့	၂	၁၅	၁၈	၃၃	သာရေး၊ နာရေး၊ အလှူ	၄	သင့်
၂	ဂေါပကအဖွဲ့	၁	၇	-	၇	ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းကိစ္စများ၊ ဘာသာရေးပွဲ တော်များ	၄	သင့်
၃	နာရေးကူညီမှု ပရဟိတအဖွဲ့	၁	၁၀	-	၁၀	နာရေးကိစ္စရပ် များ အဓိက ဆောင်ရွက်ရန်	၄	သင့်
၄	အရန်မီးသတ်	၂	၄	-	၄	မီးဘေးသတိပေး နှိုးဆော်ခြင်း	၅	သင့်

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ

ရယူပါသည်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည်။
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။
- (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

- (၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်
- (၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှု အခြေအနေ

- (၆) ကောင်း
- (၇) သင့်
- (၈) ညံ့(အားနည်း)

(၂.၁.၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	World Vision	၂	ကျေးရွာတွင်းရှိ ဆင်းရဲမိသားစုများမှ ကလေး ငယ်များကို အထောက်အပံ့ပေးခြင်း၊ စာကြည့် တိုက်အတွက် အထောက်အပံ့ပေးခြင်း

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ
ရယူပါသည်။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ - ဓမ္မစကူးလ်
ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ - Care International, Save
the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

- (၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ World Vision(Future Life Programme) မှ ကလေးသူငယ် အာဟာရ စီမံချက်အနေဖြင့် ချို့တဲ့ကျောင်းများတွင် ကလေးထောက်ပံ့ရေးအစီအစဉ်များ၊ ၅ နှစ်အောက်ကလေး များအတွက် မူကြိုကျောင်း(၁)ကျောင်း ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု (%)	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	-	-	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	-	-	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧက အထိ	-	-	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကအထိ	-	-	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	-	-	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း				

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒ်ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူနှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေ လုပ်ကိုင်သူများသာရှိပြီး စိုက်ပျိုးလယ်ယာမြေ လုပ်ကိုင်သူမရှိပါ။ အခြားအိမ်ထောင်စုများမှာ ကုန်စုံ ဆိုင်ရောင်းခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကျပ်စားလုပ်ကိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု (တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်			
၂	ရေလွှဲဆည်			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း			
၄	ရေသွင်းမြောင်း			
၅	အဝီစိတွင်း	ပုဂ္ဂလိက	၁	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	ပုဂ္ဂလိက	၂၄	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၇	စိမ့်စမ်းရေ			
၈	ချောင်းရေ			

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိုးရေဖြင့်သာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူကြသည်။ အလွန်ပူးပြင်းသော နွေရာသီတွင် တစ်ခါတစ်ရံ သောက်သုံးရေ မလုံလောက်မှုများ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်နှုန်း			သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ကွမ်း၊ ရာဘာဖြစ်ပြီး ရာဘာဈေးနှုန်း

ကျဆင်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ရာဘာပင်ကြားတွင် ကွမ်းပင်များကို ကြားညှပ်စိုက်ပျိုးလာကြသည်။
ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်သော ကွမ်းသီးကို အလေးထားလာကြသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	မရှိပါ		
လက်တွန်းထွန်စက်	မရှိပါ		
အစေ့ချ ကိရိယာ	မရှိပါ		
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	မရှိပါ		
ရိတ်သိမ်းစက်	မရှိပါ		
ခြွေလှေ့စက်	မရှိပါ		
ရေစုပ်စက်	မရှိပါ		
ခြေနင်းရေတင်စက်	မရှိပါ		
မြက်ရိတ်စက်	မရှိပါ		

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ
ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်သူမရှိသဖြင့် လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများ
မရှိပါ။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မရှိ	
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	မရှိ	
စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်	မရှိ	
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	မရှိ	
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	ရှိ	
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	မရှိ	

အခွင့်အလမ်း	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	ရှိ	
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	ရှိ	
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	မရှိ	
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	မရှိ	

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ
ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဒေသတွင်းလွယ်ကူစွာဖြစ်ထွန်းသော ကွမ်းသီးနှင့် အခြားနှုတ်ရှည်ပင်များ
အထွက်နှုန်းတိုးလာရေးအတွက် အထွက်ကောင်းမျိုးများ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် မြေဩဇာ
ထည့်သွင်းခြင်းများ ကျင့်သုံးလာမည်ဆိုလျှင် ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဈေးကွက်နှင့်
ချိတ်ဆက်စိုက်ပျိုးနိုင်မည့် အခြေအနေများ ဖန်းတီးပေးခြင်း၊ အထွက်တိုးနည်းစနစ်များကို ကျင့်သုံး
လာစေခြင်း၊ နှစ်ရှည်ချေးငွေများရရှိနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း စသည့်အခွင့်အလမ်းများ ရောက်ရှိလာမည်
ဆိုလျှင် အချိန်တိုအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကွမ်းရွက်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှာ
လည်း ဒေသနှင့်အလွန်သင့်တော်ပြီး ဆင်းရဲသားမိသားစုများအတွက် အရင်းအနှီးနည်းပါ၍ ငွေ
အမြန်ပေါ်နိုင်သဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုကို အထောက်အကူပြုလာပါမည်။ လက်ရှိစိုက်ပျိုးသည့်
အိမ်ထောင်စုမှာ ၅၀-၆၀ အထိရှိနေသဖြင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံခန့် ရှိနေသော
ကြောင့် အသစ်စိုက်ပျိုးမည့် တောင်သူများအတွက် မျိုးရယူခြင်း၊ နည်းပညာနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု
ရှိခြင်း၊ ချဲ့ထွင်စိုက်ပျိုးလိုသူများအတွက် အခြားသီးနှံနှင့် နှိုင်းယှဉ်မည်ဆိုလျှင် မြေနေရာလိုအပ်ချက်
နည်းပါးခြင်းတို့က အားသာချက်တစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	ရှိ	
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	
စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်	ရှိ	
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	ရှိ	
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မရှိ	

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	မရှိ	
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	မရှိ	
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	မရှိ	
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ	
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ရှိ	

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၂	၆
နို့စားနွား		
ကွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၄	၂၈
သိုး	၃၀	၁၇
ဝက်	၄၈	၂၁၀

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ကြက်	၁၁	၃၅၅
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုစွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၁	၂
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		၇၂

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ငန်းတွင်သုံးရန်နှင့် စားသုံးရန်သာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေလုပ်ငန်း၊ ကျပန်းလုပ်ငန်းများဖြင့်သာ တွဲစပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	နွားစားကျက်လုံလောက်၍ နွားဘက်ရှားပါးချိန်တွင် မြက်ကို ကျွေးပါသည်။
ရေရရှိမှု	ရေကို လုံလောက်စွာရရှိပါသည်။
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရွေးချယ်နည်းကို မသိပါ။ ဒေသမျိုးကို သာမွေးမြူကြသည်။(ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်)
ချေးငွေ	လုံလောက်စွာ ရရှိခြင်းမရှိပါ။
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	ဒေသမျိုးဝယ်ယူရန်၊ အစားအစာ၊ သောက်သုံးရေရရှိရန် လွယ်ကူမှုရှိပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	ကျေးရွာတွင်းတွင်ပင် လိုင်စင်ရသူများမှာ လာရောက်ဝယ်ယူပါသည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ဝယ်လိုအားရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင်မွေးမြူသူနည်းပါး
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် မြေနေရာ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းမရှိပါ။
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် မြေနေရာ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းမရှိပါ။
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။
ချေးငွေ	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပေးနေပါသည်။
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	ဒေသမျိုးဝယ်ယူရန်၊ အစားအစာ၊ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု လွယ်ကူမှုရှိပါသည်။
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ဝယ်လိုအားရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင်မွေးမြူသူနည်းပါး
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးအတွက် ရွာသူရွာသားများမှ တစ်နိုင် တစ်ပိုင်မွေးမြူခြင်းအတွက် စိတ်အားထက်သန်မှုများရှိပြီး ချေးငွေနှင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိ ခြင်း၊ စုပေါင်း၍ ကျယ်ဝန်းသောမြေနေရာတွင် မွေးမြူလာနိုင်ခြင်းသာရရှိပါက စီးပွားဖြစ် မွေးမြူ လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အရင်းအနှီးအတွက် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ရရှိပါက ကာလရှည်ချေးငှားပြီး မွေးမြူရေးကဏ္ဍကို တိုးချဲ့လိုပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိလာပြီး မွေးမြူရေးနည်းပညာများသာ ရရှိ လာပါက ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး နယ်စပ်ဒေသသို့ တင်ပို့ရောင်း ချလာသော ကြက်များကို ဝယ်ယူခြင်းမပြုဘဲ မိမိတို့မြို့ရွာအတွင်း မွေးမြူထားသည်များမှ ဝယ်ယူ သုံးစွဲလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများအတွက် အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှုမရှိသေးပါ။
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	ဒေသမျိုးဝယ်ယူရန်၊ အစားအစာ၊ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု လွယ်ကူမှုရှိပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	ကျေးရွာတွင်းတွင်ပင် လိုင်စင်ရသူများမှာ လာရောက်ဝယ်ယူပါသည်။
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ဝယ်လိုအားရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင်မွေးမြူသူနည်းပါး
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတစီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမီမှု	အလွန်နည်းပါးပါသည်။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့်ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ် သမား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ် အား	ရပ်တည် နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်
-----	--	--------------------	--------------------------------	----------------------	--

စဉ်	လုပ်ငန်းများ(ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ် သမား အရေ အတွက်	မိသား စု ဝင် လုပ် အား	ရပ်တည် နိုင်မှု(နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၃			လတ်(မုန့်လုပ်ငန်း-၃)
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးဝေ ရေး	၁			လတ်(ရေပေးဝေရေး)
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၃	၄၀		လတ်(လက်သမား-၂၊ ဆောက်လုပ်ရေး-၂၊ ပန်းရံ-၃၉)
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းပြင်ဆင်ရေး	၂			(ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်-၁၊ တီဗီအောက်စက်ပြင်-၁)
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီ ယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	၅			နိမ့်-လတ်(စက်ချုပ်-၃၊ ဆံသဆိုင်-၂)
၇	လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ် ရေး	၃၀			လတ်(လက်ကား-၃၊ အိမ်ဆိုင်-၁၀၊ လက်လီ- ၁၀၊ မျောတိုင်-၄၊ ဓနီရောင်းသူ-၁၊ ထရံရောင်းသူ-၂)
၈	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၅			လတ်(သုံးဘီး-၁၊ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ-၄)
၉	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းအပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု)	၅			မြင့်(ငွေတိုးချေးသူ-၅)
၁၀	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ(ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ် သမား အရေ အတွက်	မိသား စု ဝင် လုပ် အား	ရပ်တည် နိုင်မှု(နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်
	လုပ်ငန်းများ				
၁၁	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း				
၁၂	ပညာရေး				
၁၃	ကျန်းမာရေး				
၁၄	လူမှုရေး				
၁၅	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ		၃၁၀		နိမ့်-လတ်(ကျပန်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ)
၁၆	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းနှင့်ကုမ္ပဏီများ				
	စုစုပေါင်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၅၄	၃၅၀		

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ဈေးရောင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဆံညှပ်၊ အရက်ဆိုင်၊ စက်ချုပ်၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ မုန့်လုပ်ခြင်း နှင့် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထိုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများမှာ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းကောင်းမွန်ကြသည်။ ကျပန်းလုပ်သားများသည် အများအားဖြင့် ဝင်ငွေရရှိရန် ရာဘာ ခြစ်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကွမ်းသီးထုခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဝင်ငွေရရှိရန် ထိုင်းသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လုပ်အားခများကို အိမ်တွင်ကျန် ခဲ့သော မိသားစုများထံပို့၍ စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းကြရသည်။ အကယ်၍ ငွေပိုမူနောက်ကျပါက (သို့) မလုံလောက်ပါက ငွေတိုခေးသူများထံ ချေးယူဖြေရှင်းကြရသည်။ ဘွဲ့ရအများစုမှာ ဒေသတွင်း ပြန်လည်အခြေချသူထက် ပြင်ပတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ အရေအတွက်မှာပိုများသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်း	ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေရလွယ် သော အပင်များ စိုက်ပျိုးရန် မြေနေရာရှိခြင်း(ဟင်းသီးဟင်းရွက်)	ဓာတုလွတ် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များကို သိရှိမှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ဈေးနှုန်းရရှိမှု လျော့နည်းခြင်း(ဆက်စပ်လျက်-အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ လက်လှမ်း မီမှုအားနည်းခြင်း
ကျေးရွာတွင်းကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများရှိခြင်း(ခရမ်း ချဉ်၊ ချဉ်ပေါင်း၊ ကန်စွန်း၊ ပဲသီးစသည်)	ကုန်ကြမ်းမှကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာ မရှိခြင်း

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်း အလွန်နည်းပါးပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများလည်း တတ်မြောက်မှုအားနည်းပါသည်။ အခြားဒေသသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်လိုခြင်းမရှိသော်လည်း ဝင်ငွေ ကောင်းကောင်းရခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်မပြတ်လပ်ခြင်း၊ မိမိဒေသတွင် လုပ်ကိုင်ရန် အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုပေါင်း၏(၇၅%)မှာ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေကြရသည်။ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ငွေထုတ်ချေးနိုင်သည့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှုလည်း အားနည်းပါသည်။

(၂.၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	(၁၀)မိုင်ဈေး	မြို့မဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	(၂)မိုင်	(၁၂)မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံဘီး	ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံဘီး
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု	အားလုံးရနိုင်	အားလုံးရနိုင်
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံ	သင့်	ကောင်း
ဝန်ဆောင်မှု		

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒကျေးရွာမှ ဒေသထွက်ကုန်များ(ငါး၊ ပုစွန်၊ ကင်းမွန်၊ ကွမ်းသီး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်) အစရှိသည်တို့ကို များသောအားဖြင့် ကျေးရွာတွင်ပင် ရောင်းချကြသည်။ ကော့သောင်းမြို့နှင့်(၁၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသောကြောင့် ပေါက်ဈေးနှုန်းအနည်းငယ်ကွာခြားမှုရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာလည်း ကတ္တရာလမ်းချောဖြစ်သဖြင့် နွေး၊ မိုး၊ ဆောင်းကောင်းစွာသွားလာနိုင်ပါသည်။ အဝတ်အထည်၊ အစားအသောက်နှင့် ကုန်ပစ္စည်းများအား ကော့သောင်းမြို့သို့ သွားရောက်၍ ဝယ်ယူကြသည်။ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီခမှာ အသွားအပြန်(၆၀၀၀)ကျပ် ကုန်ကျပါသည်။ ထားဝယ်မြို့နှင့်(၁၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသဖြင့် နေချင်းပြန်ပင်သွားရောက်ကြပြီး ကုန်စည်စီးဆင်းမှုမှာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသတင်းမှာလည်း အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီရရှိသဖြင့် ဈေးနှိမ်ခံရခြင်းမရှိချေ။

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဈေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုး အစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ဈေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်/ မြန်မာ့ စီးပွားရေး ဘဏ်)	-	-	-	-	-
သမဝါယမဈေးငွေ	စုငွေ၊ ဈေးငွေ	၆လ	၁.၁၅ % (လတိုး)	အိမ်ထောင်စု စာရင်း (မိတ္တူ)၊ မှတ်ပုံတင် (မိတ္တူ)	သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်း စည်းကမ်း အတိုင်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိကအသေးစား ဈေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/					

ဈေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုး အစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ဈေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
ငွေဈေး အစီအစဉ်					
ငွေဈေးပေးသူ	ဈေးငွေ	ကန့်သတ် ချက်မရှိ (နှစ်ဦးသ ဘောတူ)	၂၀%	မလိုအပ်ပါ	ယုံကြည်သူသာ ဈေး
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုး များ					

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၅) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	သင့်	တောင်ကုန်းများတွင် ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း ချိတ် ရာဘာစိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာ များ မျောပါဆုံးရှုံးခြင်း။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	တောတောင်များရှင်းလင်း၍ ရာဘာများ နေရာလပ်မကျန် စိုက်ပျိုးလာခြင်း။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	စိုက်ပျိုးမြေများ ချဲ့ထွင်လာခြင်းကြောင့်

အခြေအနေ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
		တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ ရှင်သန်ရန် နေရာ ရှားပါးလာပါသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမြေများတွင် မြေဩဇာကြွယ်ဝမှု အသင့်သင့်ကောင်းမွန်နေသော်လည်း ရာဘာများစိုက်ပျိုးရန် စိုက်ပျိုးမြေများ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းရာတွင် အပေါ်ယံမြေဆီလွှာ ဆုံးရှုံးမှုများ ရှိနေပါသည်။ ထို့ပြင် သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်းကြောင့် ဆေးဘက်ဝင်အပင်များနှင့် တကွ အပင်မျိုးစိတ်များ၊ တောရဲတိရစ္ဆာန်များ မရှိသလောက်ပင် လျော့နည်းလာပြီဖြစ်သည်။ ရာဘာပင်များ စိုက်ပျိုးမှုများပြားလာခြင်းကြောင့် သဘာဝသယံဇာတဖြစ်သည့် သစ်တောများပြုန်းတီးလာခြင်း၊ မြေဆီမြေဩဇာ ဆုံးရှုံးမှုမြင့်မားလာခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် မြေအများအပြားမရှိခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးသည့် အလေ့အထ အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ရေရှည်ကာလတွင် စားနပ်ရိက္ခာရှားပါးမှုများ ကြုံတွေ့နိုင်ပါသည်။

(၂.၅.၂) ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	သင့်	တောင်ကုန်းများတွင် ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း၍ ရာဘာစိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာများ မျော့ပါးဆုံးရှုံးခြင်း။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	တောတောင်များရှင်းလင်း၍ ရာဘာများ နေရာလပ်မကျန် စိုက်ပျိုးလာခြင်း။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	စိုက်ပျိုးမြေများ ချဲ့ထွင်လာခြင်းကြောင့်

အခြေအနေ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
		တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ ရှင်သန်ရန် နေရာ ရှားပါးလာပါသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့် အထက်၊ ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၁၉	၂၉	၄၈	
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၅၂	၂၇၀	၅၂၂	
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၉၃	၁၅၅	၃၄၈	
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅၆	၅၂	၁၀၈	
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၇	၁၁	၁၈	
၉နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	၅၂၇	၅၁၇	၁၀၄၄	

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒ်ကျေးရွာသည် စာမတတ်သူနည်းပါး၍ အားလုံးနီးပါး မူလ တန်းအဆင့် သင်ကြားခဲ့ကြရသည်။ သို့ရာတွင် အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ပညာသင်ကြားသူ ဦးရေ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလွန်ပင်နည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဒေသတွင်(၁၅)နှစ်၊ (၁၆)နှစ်ကဲ့သို့ သော လူငယ်ကလေးများမှာ ပညာသင်ယူခြင်းထက် မိသားစုစားဝတ်နေရေး မပြည့်စုံမှုအပေါ်တွင် ဝင်ငွေရရှိမည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိရန်သာ အလေးထားကြသည်။ ကျောင်းသားမိဘများမှာလည်း ယေဘုယျအားဖြင့် ပညာရေးအပေါ်တွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုနည်းပါးကြသည်။ တစ်ကြိမ်စာမေးပွဲရှုံးရုံမျှ ဖြင့် ကျောင်းထုတ်ကြသည်မှာများသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တန်းတက်ရောက်သူအရေအတွက်မှာ

လွန်စွာနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဘွဲ့ရဦးရေမှာ အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးများ ပိုများကြောင်းတွေ့ရသည်။ အမျိုးသားများကို အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်သည့် အရေအတွက်မှာ ပိုမိုများပြားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၂.၆.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ%
မူလတန်း	၇၅	၇၅	၁၅၀	
အလယ်တန်း	၃၃	၅၀	၈၃	
အထက်တန်း	၁၁	၁၈	၂၉	
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၃	၁၀	၁၃	

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
ကျောင်းအဆင့်	ရွာတွင်း			ရွာတွင်း		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်၊ ဆိုင်ကယ်			ခြေလျင်၊ ဆိုင်ကယ်		
စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)	(၁၂၀×၄၀×၁၂)ပေ တစ်ဆောင်			(၁၂၀×၄၀×၁၂)ပေ တစ်ဆောင်		
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း			သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း		
ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိ			လုံလောက်မှုရှိ		
ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	သင့်			သင့်		
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁	၉	၁၀	-	-	-
ကျေးရွာခန့်	-	-	-	-	-	-

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒ်ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းရှိခြင်းကြောင့် ကျောင်းသူ

ကျောင်းသားများသည် စာသင်ယူနိုင်ရန် ဝေးလံစွာသွားရောက်ရခြင်းမရှိဘဲ နီးစပ်ရာစာသင်ကျောင်းတွင် တက်ရောက်နိုင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အလယ်တန်းအဆင့်ထိ ပညာတတ်မြောက်သူများ ပိုမိုများပြားကြသည်။

(၂.၆.၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၁၀ ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၂၁
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	၅%
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိပါ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်မှုရှိ
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့်ဖြေရှင်း
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်မှာ ဆရာ၊ မိဘတွေ့ဆုံပွဲများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပညာရည်ချွန်ဆုပေးပွဲ၊ ပြပွဲပြိုင်ပွဲများ ဦးဆောင်ခြင်း

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ World Vision အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်း၍ မူကြိုကျောင်းကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် ကလေး(၂၅)ဦး မူကြိုတက်ရောက်နေကြပါသည်။ ကလေးငယ်များအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးပစ္စည်းများ လုံလောက်စွာရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်သည့်အရွယ်ရောက်လာလျှင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ အလုပ်လုပ်ရန်စေလွှတ်ကြသဖြင့် အများအားဖြင့် အလယ်တန်းအဆင့်နှင့် ကျောင်းထုတ်သည်မှာ များသည်။ အထက်တန်းတက်ရန် ကလေးများကို ကျေးရွာမှ(၂)ခန့်သာဝေးသည့် (၁၀)မိုင်ကျေးရွာအုပ်စု သို့ သွားရောက်တက်ကြရသည်။ အထက်တန်းတွင်လည်း(၁)ကြိမ်ကျပါက ဆက်လက်ထားရှိခြင်းမရှိဘဲ အများစုမှာ အလုပ်လုပ်ခိုင်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တန်းနှင့်ဘွဲ့ရ လူဦးရေမှာ နည်းပါးပါသည်။

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	နိမ့်
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	နိမ့်
၃	ငှက်ဖျား	နိမ့်
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	
၆	တီဘီ	
၇	ဆီးချို	လတ်
၈	သွေးတိုး	လတ်
၉	အသည်းရောဂါ (တီ၊ စီ)	
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် လုံလောက်မှု	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း ဦးရေ	ဆေးနှင့် ပတ်သက် သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်း (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၂မိုင်		၁	အရေးပေါ်ဆေးဝါးနှင့် သာမန် ဖျားနာအတွက် ဆေးဝါးများသာရှိ	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း ဦးရေ	ဆေးနှင့် ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၁၂ မိုင်	ရှိ		ခေတ်မီစက်၊ ခွဲစိတ်ခန်းများရှိ	
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်း			သိုလှောင်ပုံစနစ်	

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ။ သို့သော်ရွာနှင့် (၂)မိုင်ခန့်သာ ဝေးသည့် ကျေးရွာအုပ်စုရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိပါသည်။ အရေးပေါ်ခွဲစိတ်မည့်ကိစ္စရပ်များအတွက် ကော့သောင်းမြို့ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံး(သို့)တပ်မတော်ဆေးရုံ သို့ ပို့ဆောင်လေ့ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲများအနေဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် (၂)ကြိမ်ခန့် လာလုပ်လေ့ရှိပါသည်။

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိ/ လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၂၅					နွေမိုးဆောင်းလုံလောက် (ရေပြဿနာမရှိပါ)
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၁					
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်						
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်						

ရေရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/ / အဆိုး	လက်ရှိ/ လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
မြစ်/ချောင်းရေ						
ရေကန်						
စိမ့်စမ်းရေ						

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညံ့ပါဒ်ကျေးရွာတွင် သောက်ရေသုံးရေအတွက် ရေတွင်း၊ အဝီစိတွင်းများကို အဓိကထား၍ သုံးစွဲကြပြီး နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း သောက်သုံးရန် လုံလောက်မှုရှိသဖြင့် ပြဿနာမရှိပါ။ ။

(၂.၇.၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၄) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု		
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၁၄	အချို့မှာ(၂)အိမ်ပေါင်းပြီး အသုံးပြုသည်။
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၄၂	
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု		
တွင်း/လေးအိမ်သာ		
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၁	
အိမ်သာမရှိ	၆၉	

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲလာနိုင်စေရန် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေး ဆွေးနွေးပွဲများ၊ တန်ဖိုးနည်း ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်နည်းများ ဖြန့်ဝေပါက တစ်ရွာလုံးအသုံးပြုလာနိုင်ပြီး ကျန်းမာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

(၂.၈) လမ်းတံတားအခြေအနေ

(၂.၈.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရေ အတွက်	ကောင်း/ ဆိုး	တည် ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၃။ ၁ ၅။ ၁ ၃။ ၁	သင့်		ရှိ	ရှိ	၁၇၀၀ ပေ ၁ မိုင် ၃ မိုင်
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၅။ ၁	သင့်		ရှိ	ရှိ	၂ မိုင်

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တာညှံ့ပါဒကျေးရွာတွင် (၃)ကမ်းနားလမ်း (၁)လမ်း၊ (၅)ရွာပတ်လမ်း (၁)လမ်း နှင့် (၃)ဥယျာဉ်ခြံပတ်လမ်း (၁)လမ်း ဟူ၍ (၃)လမ်းရှိပါသည်။ ကမ်းနားလမ်းနှင့် ဥယျာဉ်ခြံလမ်းသည် ကျောက်လမ်းဖြစ်ပြီး ရွာပတ်လမ်းသည် ကတ္တရာလမ်းဖြစ်သည်။

(၂.၈.၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၂၂	၃၀	၁၁	၁၆၄	၁၉	၁	၃	-	-

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းနှင့် ကော့သောင်းမြို့သို့ သွားလာရာတွင် သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကိုသာ ဦးစားပေး အသုံးပြုကြပါသည်။

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/ သင့်/ ညံ့)	အခက်အခဲ ရှိ/ မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-	-	ချိတ်ဆက်ရန်နှင့် ထရန်စဖော်မာ ဝယ်ရန် အရင်းအနှီးမရှိသေးပါ။
ဆိုလာစနစ်	၃၅	ပိုင်ရှင်များမှထိန်းသိမ်း	မိုးရာသီတွင် အနည်းငယ် အခက်အခဲရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၇	ပိုင်ရှင်များမှထိန်းသိမ်း	-
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
ပုဂ္ဂလိက လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၇၇	-	တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် လုပ်ငန်းဖြစ်သဖြင့် မီးအားအတက်အကျ အနည်းငယ် ရှိတတ်သည်။
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော	၂၂	-	

ရည်ညွှန်း: ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ

ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမရရှိသေးပါ။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မီးစက်၊ ပုဂ္ဂလိကမီးပေးစနစ်၊ ဆိုလာများသာ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်မီးသာ အသုံးပြုကြသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်ပေးသော ဆိုလာပြားများဖြင့်လည်း အသုံးပြုကြသည်။ အကယ်၍ မဟာဓါတ်အားလိုင်းသာ ရရှိပါက ကျေးရွာတွင် အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာမှုကို အထောက်အပံ့ ပေးနိုင်ပါမည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၂၉၇	၇	၁၄၂	၁၁၃

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဖုန်းလိုင်းများ ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ရှိခြင်း	မရှိ	ပြဇာတ်ရုံမရှိပါ။ သို့သော် တီဗီ၊ ဗီဒီယိုများ ကိုအိမ်များတွင်လည်းကောင်း၊ လက်ဘက်ရည်ဆိုင်များတွင်လည်းကောင်း အလွယ်တကူကြည့်ရှု အနားယူနိုင်ကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ရှိ	လူငယ်များ သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးကြပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့်	မရှိ	အားကစားကွင်းမရှိပါ။

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း		
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ရှိ	
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	ရှိ	
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	မရှိ	အင်တာနက်သုံးစွဲသူ လူငယ်များ အနည်းငယ်ရှိ

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များ ကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ဂေါပကအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ လူငယ်များမှာ သင်ယူလိုစိတ်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အားကစားပွဲကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကြသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးရွာပိုင် အားကစားကွင်း မရှိသဖြင့် ဘောလုံးကစားရန် အခက်အခဲတွေ့နေရပါသည်။

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်း လိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေး network၊ အများသုံးတယ်လီဖုန်း

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံစသည်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	မရှိ	ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ	ရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေးအကူအညီရရှိ

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	-	အနည်းငယ်	-	-

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၁ - ၁၂ ရက်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရံဖန်ရံခါ ပစ္စည်းပျောက်ရှုတ်မှု၊ အသေးစားရန်ပွဲများ၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများ၊ အိမ်တွင်းဆူပူမှုများမှလွဲ၍ ကြီးကြီးမားမား ဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ။

နောက်ဆက်တွဲ(၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု

ဇယား(၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်များ
သဘာဝအရင်းအမြစ်	• မြေဆီအရည်အသွေးသည် အသင့်သင့်ကောင်းမွန်ပြီး တောင်ကုန်းတောင်တန်းဒေသဖြစ်သည်။ • မိုးများသောဒေသဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးရန်အတွက် သာမန်အားဖြင့် သင့်တော်သည်။
နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	• ကျေးရွာသည် ကားလမ်းကြီးနှင့်(၂)မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သောရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်။ • ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းရွာတစ်ရွာဖြစ်သောကြောင့် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြားသည်။

ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	• ရပ်ရွာတွင် ကြီးမားသောရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။
လူဦးရေ	• ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်း မှာ ကျား(၃၉၁)ဦးနှင့်မ(၃၆၉)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၇၆၀)ဦး ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၅%)ရှိပါသည်။
ဆက်သွယ်ရေး	• ကျေးရွာသားများသည် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေး ကွန်ရက်နှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာထုတ်ကုန်များ၊ သွင်းအားစုများအတွက် ဈေးကွက်သတင်းများကို သိရှိနိုင်ကြသည်။
ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု	• ကျေးရွာတွင် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ မြစိမ်းရောင် ကျေးရွာစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပေးနေသောရွာ ဖြစ်သည်။
ပညာရေးအဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	• ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းအထိရှိပြီး ကျောင်း အဆောက်အအုံများမှာ ပြည့်စုံကောင်းမွန်ပါသည်။
ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	• ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ။
ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	• ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမရရှိသေးပါ။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်းမီးစက်၊ ပုဂ္ဂလိကမီးပေးစနစ်၊ ဆိုလာများ အသုံးပြုနေကြပါသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	• ကျေးရွာတွင် လက်တူးတွင်း(၂၅)တွင်းနှင့် စက်ရေတွင်း(၁)တွင်းဖြင့် တစ်ရွာလုံးအသုံးပြုကြပါသည်။
လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု	• ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် အသင်းအဖွဲ့များ အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး တို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။

ဇယား(၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	• ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် အစိုးရဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊

	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်မှု အဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။
သဘာဝအရင်းအမြစ် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	• ကျေးရွာတွင် မြေယာတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် မြေယာဖော်ထုတ်မည့် နေရာများမရှိသောကြောင့် ဆင်းရဲသားမိသားစုများအတွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ ဝင်ငွေရရှိမည့် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။ • ကျေးရွာတွင် အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ရာဘာ၊ ကွမ်းဖြစ်သည်။
ရာသီဥတုအားနည်းချက်	• မိုးများသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသဖြစ်သည်။
တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး အားနည်းခြင်း	• ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတတ်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း။ ရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	• စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာကျေးရွာများနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ရခြင်း ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများမသိရှိခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက်လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်ရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်သည်။
ကျန်းမာရေး ကျန်းမာရေးအသိပညာအားနည်းခြင်း။	• ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်ချို့သည် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ အားနည်းသဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာကို စနစ်တကျ သုံးစွဲတတ်သည့် အလေ့အထမရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ စီစဉ်ခြင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အလေ့အထများ အားကောင်းလာစေရန် နည်းပညာပေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရမည်ဖြစ်သည်။
လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု ကျေးရွာခလေးအရ လူငယ်များသည် ဦးဆောင်မှုနေရာများသို့ အလွယ်တကူမရောက်ရှိနိုင်ခြင်း။ လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်	• ကျေးရွာ၏ခလေးမှာ ဘွဲ့ရပြီးသူနှင့် လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာနောက်ကျန်နေကြရသည်။ ထို့

အလမ်းနည်းပါးခြင်း	ကြောင့် လူငယ်များ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လုပ်ကိုင် နိုင်သည့် အရည်အသွေးများ မြှင့်တင်ခြင်း၊ လက်တွဲ ခေါ်ယူလုပ်ကိုင်စေခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများရှိ သော်လည်း လူငယ်အများစုသည် တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူများကြောင့် အခက်အခဲများ ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။
-------------------	--

တာညံ့ပါဒကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား(၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်း မကောင်းခြင်း။	- မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း။ - မိုးရာသီတွင် သွားလာ ရခက်ခဲခြင်း။	ကျေးရွာသူ/သားများ လုပ်အားပါဝင်ကူညီ မည်။	ငွေကြေးအခက်အခဲ ရှိခြင်း။	ကျေးရွာကော်မတီဖွဲ့ စည်းပြီး ကျေးလက် လမ်းဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင် ရွက်ခြင်း။	ပေ(၁၅၀၀)အရှည်ရှိ သော ဂဝံကျောက် လမ်းဆောင်ရွက် မည်။
၂	ကျေးရွာတွင် ဆေး ပေးခန်းမရှိခြင်း။	ညရေးညတာ ကျန်းမာ ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဝန် ပြသရန် ခက်ခဲခြင်း။			ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း။	ကျေးလက်ဆေးပေး ခန်း တည်ဆောက် မည်။
၃	သောက်သုံးရေ မလုံ လောက်ခြင်း။	ရေတွင်းတူးရန်အခက် အခဲရှိခြင်း(ဆားငံရေ ပေါက်ခြင်း)			ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေး ပံ့ပိုးမှုများအတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦး စီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	ရေရရှိရေး အတွက် အစီစီတွင်း တူးဖော် ခြင်း။
၄	ကစားကွင်းမရှိ။	ဆင်းရဲခြင်း။			နေရာကျယ်ကျယ်နှင့် တန်ဖိုးကြီးပစ္စည်း များ မလိုသည့် အားကစား နည်းများ မှ စတင်၍ လူငယ် များ အားကစား	- ကိုယ်စိတ်ကျမ်းမာ၍ ဗဟုသုတ ဖြစ်စေသော အပန်းဖြေမှုများ စီစဉ်ဖန်တီးပေးခြင်း၊ - ပင်ပေါင်၊ ခြင်းလုံး၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					မှန် မှန်လုပ်လာအောင် စီစဉ်ပေးခြင်း၊ (ပင်ပေါင်၊ ခြင်းလုံး၊ စစ်တုရင်၊ ဖူဆယ် စသည်)	စစ်တုရင်၊ ဖူဆယ်၊ ကိုယ်ခံပညာ စသည်တို့ကို လူငယ် များစုဖွဲ့ကစားနိုင်ရန် စီစဉ် ဖန်တီးပေးခြင်း။
၅	လျှပ်စစ်မီးလုံလောက် မှုမရှိခြင်း	• ပုဂ္ဂလိက မီးပေးသူ တစ်ဦးတည်းသာရှိခြင်း။ • မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း။	•	•	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မီတီဖွဲ့ စည်းပြီး ကျေးလက် ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျေးရွာမီးလင်းရေး – မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ မီးသွယ် တန်းခြင်း – ဆိုလာမီး – ရေအားလျှပ်စစ်

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅ ဒီဇင်ဘာ၊
- ၂။ ကော့သောင်းမြို့နယ်၊ တာညံ့ပါဒကျေးရွာတွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

ပုံစံ (၁)

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ	-	တာညံ့ပါဒကျေးရွာ
ကျေးရွာအုပ်စု	-	(၁၀)မိုင်ကျေးရွာအုပ်စု
မြို့နယ်	-	ကော့သောင်းမြို့နယ်
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
စီမံချက်အမည်	-	ပေ(၁၅၀၀)ဂဏ်ကျောက်လမ်းခင်းခြင်း
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ ရွာတွင်းလမ်းပျက်စီးနေခြင်းကြောင့် မိုးရာသီတွင် ကျောင်းသား/သူများ ကျောင်းသွားရာ၌ အခက်အခဲရှိခြင်း။ တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာရခက်ခဲခြင်း။		
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ဆန္ဒ ဖော်ပြရန်) - တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာရေး အဆင်ပြေချောမွေ့လာစေရန်။ - ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးကောင်းမွန်လာစေရန်။		
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုး ကျေးဇူးများ) ကျေးရွာအတွင်းရှိ နေထိုင်သူများ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးလွယ်ကူလာခြင်း၊ ကုန်စည်ကူးသန်း မှုကောင်းမွန်လာခြင်း၊ သွားလာရေးအတွက် အချိန်ကုန်သက်သာခြင်း၊ ပညာရေး ကျန်းမာရေးနှင့် ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည့် အကျိုးကျေးဇူး များရရှိပါသည်။		
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက်ပမာဏ လုပ်ရမည်) ကျေးရွာတွင်းလမ်း(ကျောက်ဂဏ်လမ်းခင်းခြင်း) လမ်းအကျယ် = ၁၂ ပေ လမ်းထူ = ၁.၅'		

လမ်းအရှည် = ၁၅၀၀ ပေ	
ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့်အစီအစဉ်
- သိန်း(၁၀၀) (ငွေသား) (ငွေသား) (ပစ္စည်း/လုပ်အား)	- ကျေးလက်ဦးစီး - ကျေးရွာ - ကျေးရွာ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်	၅၇၇	၅၉၈	၁၁၇၅	၁၀	၄၀	၈၈	၁၀၀	၂၃၈
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ	၅၇၇	၅၉၈	၁၁၇၅	၁၀	၄၀	၈၈	၁၀၀	၂၃၈
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် -၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် - ၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ) ကန်ထရိုက်ငှါးရမ်းခြင်း။
(၂) စီမံချက် စတင်မည့်အချိန် (ခန့်မှန်း) (၉.၂.၂၀၁၈)ရက်နေ့
(၃) စီမံချက် ပြီးစီးမည့်အချိန် (၂၂.၂.၂၀၁၈) ရက်နေ့
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် လုပ်အားပါဝင်ဆောင်ရွက်မည်။

(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များအစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်အရ ငွေထုတ်ယူကာ ကန်ထရိုက်အဖွဲ့သို့ လုပ်ငန်းပြီးစီးမှုအရ ငွေထုတ်ပေးမည်။